

[Bach.]

af skrivelser angående EFG og i særdeleshed angående EFG-lærlingenes løn. Lad mig blot for en ordens skyld bringe et par linjer fra en skrivelse, vi fik fra Skræddernes Fagforening. De skriver bl. a. som begrundelse for opretholdelse af EFG og beskæftigelse: „Det kan kun ske, hvis erhvervslivet nationaliseres og arbejdskraften fungerer hensigtsmæssigt.“ Det er rene ord for pengene, og det går fremskridtspartiet selvfølgelig imod.

Et flertal i folketinget har i de sidste uger sløffet de 68 mill. kr. til EFG-lønnen, og alle er jo bekendt med, at fremskridtspartiet også stemte for det. Vi gjorde det ud fra to klare hovedbetragtninger. For det første vil fremskridtspartiet fremme mesterlæren, hvor erhvervslivet jo delvis selv betaler uddannelsen. For det andet mener vi, at skulle vi retfærdigvis gå ind for EFG-støtten, så er vi nødt til at sige, at hvis alle under uddannelse havde tilsvarende løn, altså en form for studenterløns, så går beløbet fra 68 mill. kr. op og nærmer sig 2½ mia kr.

Jeg ved da godt, at mange af ordførerne vil fremhæve, at det er bunduretfærdigt, at eksempelvis en smedelærling eller murerlærling under EFG vil blive ca. 5.000 kr. ringere stillet på årsbasis end en lærling under traditionel mesterlære. Nu mener jeg ganske bestemt, at det må siges, at det er to forskellige uddannelser, selv om sigtet selvfølgelig er det samme. Mesterlæren er tilpasset arbejdsmarkedets vilkår — her tænker jeg bl. a. på 40 timers arbejdsuge — hvorimod EFG-uddannelsen højst har 30 timer.

Der kunne siges mange ting om mesterlæren og selvfølgelig også dårlige ting — de sidste hører heldigvis en fjern fortid til — men én ting står i hvert fald uimodsagt, at hvis man vil den unges ve og vel og for hans egen skyld virkelig udruster ham fagligt og sagligt og lærer ham arbejdsmiljøet, så er der kun én vej for de allerfleste fags vedkommende, og det er at ændre mesterlæren. Når jeg siger „for de allerfleste fags vedkommende“, så vil det sige, at vi forstår, der er visse fag, hvor erhvervsfaglig grunduddannelse måske har sin berettigelse, men det må vi kigge på.

Fremskridtspartiet er opmærksomt på, at den sidste store revision inden for den tradi-

tionelle lærlingeuddannelse er ca. 20 år gammel, og at der er sket en forrygende udvikling inden for alle områder og i særdeleshed inden for håndværk og industri. Det er simpelt hen nødvendigt med en ændring af den eksisterende lærlingelov. Derfor er det vigtigt, at de unge ikke kommer skævt i gang.

Folkeskolen bør give eleverne orientering om arbejdspladsforhold. I dag er det jo nærmest en forbrydelse, at en ung på 15-16 år allerede har bestemt sig for et ganske bestemt erhverv. Man skal ligesom snuse til 12-14 forskellige muligheder. Og hvad sker der så? En stor del bliver i mange tilfælde forvirrede. Men det allerværste er nok, at mange af fagene i basisåret inden for EFG kun ganske lidt eller slet ingen tilknytning har til hverdagen og de krav, der nu engang stilles, når de kommer ud i arbejdsmiljøet.

Fremskridtspartiet er et ansvarsbevidst parti både med hensyn til økonomisk politik og med hensyn til de unges uddannelse. Vi har hårdt brug for hver eneste ung. Derfor ønsker vi, at de produktive erhverv fremmes, hvis vi skal have rettet økonomien op.

Der vil jeg håbe, at vi positivt kan bidrage til debatten med tanker, vi har gjort os inden for partiet. Det er, når vi taler om EFG og lærlingeuddannelsen, en uddannelsespolitik, der bør opdeles i tre hovedgrupper. Der er først punkt A, det er en håndværksmæssig uddannelse. Punkt B er handel og kontor. Punkt C er en mellemteknikeruddannelse. Ved fastlæggelse af den enkelte uddannelse må vi nøje specificere praktiktiden og den teoretiske del. I vort integrerede samfund, som er så højt industrialiseret, er de gamle forudsætninger om en all-round-uddannelse i de forskellige fags grene nu bortfaldet. Vor politiske målsætning må være at specificere uddannelsen.

Med hensyn til den håndværksmæssige uddannelse foreslår fremskridtspartiet en prøvetid på 6 måneder med praktisk arbejde, hvorunder lærlingen og mesteren har en gensidig mulighed for, at de i enkelte tilfælde kan vurdere, og at både lærling og mester inden for de pågældende fag kan finde ud af, om det var det rigtige fag, han valgte. Og i teorien startes der efter en prøvetid op med et kort teoretisk skoleophold for indlæring af den simple baggrundsteori i